

Lovisa stads verksamhetsplan för Barnvänlig kommun-arbetet

Innehåll

Vision	1
Motiveringar	1
Mål och metoder	2
Mål nummer ett	2
Mål nummer två	3
Mål nummer tre	4
Mål nummer fyra	5
Mål nummer fem	6

Vision

I Lovisa stad är barnets rättigheter väl kända. Barnets rättigheter respekteras och beaktas. Barn och ungdomar är aktiva kommuninvånare och de har verkliga möjligheter att bli hörda och påverka i frågor som berör dem. Vi bjuder in barn och unga till delaktighet med både ord och handlingar.

Motiveringar

Lovisa stads koordinationsgrupp har besvarat Finlands UNICEF rf:s enkät. Enligt resultaten ligger nivån för Lovisa stads svar under god indikatornivå i frågor som gäller barnets rättigheter, jämlikhet, barnets bästa, rätten att leva och utvecklas eller barnets delaktighet (stadens svar på 18 processindikatorfrågor ligger för närvarande på nivå 2 eller lägre). Våren 2022 förekom det utmaningar i totalt 24 procent av områdena för de mätare som tas upp i verksamhetsmodellen Barnvänlig kommun.

Verksamhetsmodellen är cyklisk. Eftersom arbetet är långsiktigt krävs det man skapar en god grund för framtida års utvecklingsarbete. Enligt den inledande kartläggning som koordinationsgruppen utfört upplever merparten av barnen i Lovisa att de har det tryggt och mår bra. Barnen upplever att de har människor nära sig som hjälper dem att må bra. Trots det finns det skäl att lägga märke till att det enligt svaren finns barn som känner sig otrygga i några stadsdelar i Lovisa.

Lovisa stad har som mål att utveckla barnets rättigheter i de kommunala strukturerna så att den dokumentation som redan är på god väg utvidgas och fördjupas så att man i fortsättningen bättre än tidigare på ett strukturerat och transparent sätt kan lyfta fram barnets rättigheter på kommunorganisationens olika nivåer. Den pågående social- och hälsovårdsreformen ställer vissa begränsningar för dokumentationen. På grund av omständigheterna kommer en del av arbetet att utföras av välfärdsområdena, medan det inom vissa verksamheter och delområden inte finns möjlighet för oss att planera och skriva in eller vidta utvecklingsåtgärder förrän välfärdsområdesfullmäktigena har inlett sitt arbete och den nya organisationsstrukturen klarnat.

Mål och metoder

Barnets rättigheter ska beaktas inom hela organisationen och hela det omgivande samhället. Nyckelordet i detta arbete är **introduktion**. Enligt verksamhetsplanen kommer introduktionen att effektiviseras genast under den första perioden för UNICEF:s verksamhetsmodell Barnvänlig kommun innan Lovisa stad har möjlighet att ansöka om utmärkelsen Barnvänlig kommun.

Genom att satsa på informering är det möjligt att **förebygga diskriminering**. Genom att införa en gemensam anvisning för bedömning av konsekvenserna för barn (LAVA) i Lovisa stad införlivas bedömning av konsekvenserna för barn i stadens systematiska arbete inom alla sektorer och i samtliga centraler. **Delaktighetsstrukturerna och deras synlighet** står i fokus då barnens åsikter granskas utgående från resultaten av den inledande kartläggningen. Det finns generationsöverskridande utsatthet i Lovisa stad (exempelvis låg utbildningsnivå och relativt hög arbetslöshet kombinerad med strukturell arbetslöshet). Vi behöver skapa en slags demokratiprocess med hjälp av vilken barnen får uppleva att de blir hörda och att deras åsikter har betydelse.

Mål nummer ett

Lovisa stads lokala läroplan för den grundläggande utbildningen styr förverkligandet av barnets rättigheter i praktiken och lokalt genom att konkretisera de riksomfattande läroplansgrunderna.

Läroplanen: Den lokala läroplanen kompletteras genom att konkretisera barnets rättigheter så att läroplanen utgör en fortsättning på den lokala planen för småbarnspedagogik, som redan tillämpas inom småbarnspedagogiken. Syftet är att läroplanen ska styra förverkligandet av barnets rättigheter med hjälp av praktiska exempel och skapa ett kontinuum från småbarnspedagogiken till den grundläggande utbildningen. Särskild uppmärksamhet ägnas åt följande:

- Alla de olika temaområdena uppmärksammas på ett så jämlikt sätt som möjligt.
- De verksamhetssätt och metoder som beskrivs i läroplanen är inkluderande.
- I läroplanen beskrivs verksamhetssätt för att öka jämlikhet och likabehandling.

Typ av mål: Indikatorbaserat mål.

Tema: Barnets rättigheter i de kommunala strukturerna.

Framsteg i målet. Utgångsnivå 2: I den lokala läroplanen finns en enstaka punkt som beskriver hur barnets rättigheter främjas.

Utfört 4/2022: 0 %

Sju åtgärder:

- 1) Utbildningschefen tillsätter en arbetsgrupp som består av rektorer. Även gymnasierektorerna bjuds in. Arbetsgruppen är tillsatt vid ingången av höstterminen 2022.
- 2) Arbetsgruppen inleder sitt arbete. Barnvänlig kommun-koordinatör koordinerar arbetsgruppen, ansvarar för att arbetet framskrider och informerar utbildningschefen om hur arbetet framskrider.
- 3) I sin egen arbetsgrupp utarbetar rektorerna ett förslag till uppdatering av läroplanen i samarbete med enhetens personal och eleverna.

- 4) Varje skola lägger fram ett förslag till arbetsgruppen om hur den lokala läroplanen kunde utvecklas så att den bättre än tidigare styr förverkligandet av barnets rättigheter i praktiken och lokalt genom att konkretisera de riksomfattande läroplansgrunderna. I förslaget ska också ingå konkreta exempel på hur rättigheterna förverkligas.
- 5) Arbetsgruppen färdigställer ett läroplansutkast som presenteras för utbildningschefen för kommentarer.
- 6) Den i samarbete formulerade kompletteringen till läroplanen förs till nämnden för fostran och bildning för diskussion och godkännande under 2022.
- 7) Läroplanen tas i bruk från början av 2023.

Ansvarsperson: utbildningschefen, Barnvänlig kommun-koordinatörn Åminne samt rektorn för Generals-
hagens skola

Mål nummer två

Stadens tjänsteinnehavare, arbetstagare, förtroendevalda och centrala intressegrupper har introducerats i barnets rättigheter. Barnets rättigheter ingår i stadens introduktionsprogram. Den lokala introduktionsguiden uppdateras till nödvändiga delar genom att i bägge språkversionerna tillägga en punkt om att de anställda ska sätta sig in i barnets rättigheter. Cheferna utbildas för genomgången av förnyelserna i introduktionsprogrammet.

Innan den första verksamhetsplaneperioden går ut granskar man hur introduktionen lyckats:

- antal ordnade utbildningar/sektor
- antal personer som deltog i utbildningarna/sektor

Typ av mål: Indikatorbaserat mål.

Tema: Barnets rättigheter i de kommunala strukturerna.

Framsteg i målet. Utgångsnivå 2: De anställda och förtroendevalda erbjuds möjlighet att göra sig förtrogna med de mänskliga rättigheterna och barnets rättigheter, men barnets rättigheter tas inte upp i kommunens introduktionsprogram.

Utfört 4/2022: 0 %

Fem åtgärder:

- 1) Personalchefen samlar en lämplig sektorsövergripande grupp enligt eget övervägande, vilken ansvarar för tillägget i orienteringsguiden.
- 2) Arbetsgruppen färdigställer ett förslag till tillägg i orienteringsprogrammet. Förslaget läggs fram för godkännande i behöriga organ.
- 3) Tillägget i introduktionsprogrammet presenteras för cheferna i samband med chefskaffet.
- 4) Cheferna utbildas tillsammans med HR-teamet för genomgången av introduktionsprogrammet genom en utbildning som ordnas separat.
- 5) Tillägget i introduktionsprogrammet tas i bruk omedelbart efter chefsutbildningen.

Ansvarsperson: direktören för centralen för bildning och välfärd

Mål nummer tre

Lovisa stad förebygger diskriminering genom att försöka påverka kommuninvånarnas attityder. Stadens kommunikationsenhet förebygger diskriminering genom att försöka påverka kommuninvånarnas attityder genom att på ett mångsidigt sätt lyfta fram förebyggande av diskriminering inom kommunens alla sektorer. Behandlingarna i de kommunala organen kommer också upp till offentlig debatt. Vi utarbetar en lokal kommunikationsplan för verksamhetsmodellen Barnvänlig kommun utgående från UNICEF:s verksamhetsmodell Barnvänlig kommun.

Potentiellt samarbete med andra aktörer:

- kampanjer, utfästelser, aktiv kommunikation om motarbetandet av rasism och diskriminering – stadens egen kommunikation förbättrar diversitetens synlighet i vardagen
- kommuninvånare, barn och organisationer som hotas av diskriminering medverkar i planeringen av kampanjerna.

Kommunikationsstrategi och -plan: Med hjälp av kommunikationsstrategin och -planen stöder vi målen för och genomförandet av verksamhetsmodellen Barnvänlig kommun och gör verksamhetsmodellen känd. Det är viktigt att vi säkerställer att målgruppen beaktas, att de blir hörda och att vi når dem med budskap som är väsentliga för dem. Kommunikationsstrategin och -planen fastställer gemensamt målen för kommunikationen samt strategin för att uppnå dem. I strategin och planen fastställs också ansvarsfördelningen och åtgärderna.

Typ av mål: Indikatorbaserat mål.

Tema: Likabehandling.

Framsteg i målet. Utgångsnivå 2: I kommunen har man då och då genomfört eller håller på att planera enskilda kampanjer eller annan liknande verksamhet. Man har inte funderat över den egna kommunikationens inverkan på förebyggande av diskriminering. I sin egen kommunikation ingriper kommunen reaktivt i diskriminering men främjar inte aktivt antirasism och antidiskriminering eller språkbruk och attityder som respekterar de mänskliga rättigheterna.

Utfört 4/2022: 0 %

Fem åtgärder:

- 1) Koordinationsgruppen förbereder och färdigställer tillsammans med ungdomsfullmäktige ett förslag som omfattar kanaler, kommunikationsformer och önskemål om innehåll. Förslaget sammanställs till ett enhetligt dokument som skickas till stadens kommunikationsenhet för beredning av kommunikationsstrategin och -planen.
- 2) Stadens kommunikationsenhet behandlar det förslag som koordinationsgruppen och ungdomsfullmäktige utarbetat gemensamt och gör utgående från sin expertis upp åtgärdsförslag för hur nivåmålen (från nivå 2 till nivå 3) ska uppnås.
- 3) Koordinationsgruppen diskuterar det förslag till kommunikationsstrategi och kommunikationsplan som kommunikationsenheten utarbetat och utformar i samarbete med kommunikationsenheten en anvisning om

- vilka målen för kommunikationen är enligt verksamhetsmodellen Barnvänlig kommun (bland annat exakthet, tillgänglighet, relevans, rättidighet, målgrupp)
 - vilka mål- och intressegrupperna för kommunikationen är enligt verksamhetsmodellen Barnvänlig kommun
 - hur staden ska kommunicera på ett barnvänligt sätt så att man informerar om de planer och beslut som påverkar barns liv på ett sätt som är anpassat för olika åldersgrupper
 - vilka kanaler som används i den kommunikation som riktas till barn
 - hur barn i olika åldrar beaktas i kommunikationen
 - hur de olika temaområdena beaktas i kommunikationen
 - hur ansvaret för genomförandet av kommunikationen fördelas.
- 4) Åtgärder för att motarbeta rasism och diskriminering nedtecknas i planerna för jämställdhet och likabehandling. Ledningsgruppen ansvarar för genomförandet av åtgärden och tidsplanen för genomförandet.
- 5) Ledamöterna i de kommunala organen informeras om de anteckningar och åtgärder som finns inskrivna i planerna för jämställdhet och likabehandling. Kommunkationsenheten och föredragandena för de kommunala organen sköter presentationen.

Ansvarsperson: stadens kommunikationsassistent och direktören för centralen för bildning och välfärd

Mål nummer fyra

Staden har tydliga anvisningar till stöd för ibruktagande och systematisk användning av bedömning av konsekvenser för barn (LAVA). Bedömningar av konsekvenserna för barn utförs gemensamt av en grupp kvalificerade yrkeskunniga personer.

Betydelsen av barnet och hens åsikt betonas. Staden samlar in mångsidigare information än tidigare innan den fattar beslut och genomför åtgärder. För Lovisa stad utarbetas tydliga anvisningar (mall) på bägge språken till stöd för utförandet av bedömningar av konsekvenserna för barn. Bedömningen av konsekvenserna för barn utförs minst två gånger under verksamhetsperioden, gärna i olika omfattningar och kontexter, för att samla empirisk kunskap och göra eventuella behövliga ändringar i anvisningarna.

Typ av mål: Indikatorbaserat mål.

Tema: Barnets bästa.

Framsteg i målet. Utgångsnivå 1: Barnen som en grupp: Kommunen har tydliga anvisningar till stöd för ibruktagande och systematisk användning av bedömning av konsekvenser för barn (LAVA). Bedömningar av konsekvenserna för barn utförs gemensamt av en grupp kvalificerade yrkeskunniga personer.

Utfört 4/2022: 0 %

Fem åtgärder:

- 1) Den arbetsgrupp som tillsätts för att utarbeta LAVA-anvisningarna ska bestå av medlemmar som på ett omfattande sätt representerar de olika centralerna och sektorerna. Då arbetsgruppen bildas är det ytterst viktigt med grundligt förberedande arbete. Barnvänlig kommun-koordinatör överväger tillsammans med stadens ledningsgrupp sammansättningen av en lämplig arbetsgrupp.

- 2) Staden har tydliga anvisningar till stöd för ibruktagande och systematisk användning av bedömning av konsekvenser för barn (LAVA). Personalen vid de olika sektorerna och beslutsfattarna använder anvisningarna. Staden stöder bedömningen av konsekvenser för barn genom utbildningar.
- 3) LAVA-anvisningarna tas upp i stadens ledningsgrupp för godkännande och delges de olika kommunala organen. Föredragandena för stadens organ sköter presentationen.
- 4) Staden informerar om LAVA-anvisningarna i centralerna och via stadens officiella kommunikationskanaler.
- 5) LAVA-anvisningarna tas i bruk.

Ansvarsperson: direktören för centralen för bildning och välfärd och stadens kommunikationsassistent

Mål nummer fem

Målet är att ungdomsfullmäktige och barnparlamentet har verkliga möjligheter att påverka stadens verksamhet. I fortsättningen har Lovisa stad ett aktivt ungdomsfullmäktige med regelbunden verksamhet, elevkårsstyrelser och ett barnparlament med möjligheter att påverka verksamheten och beslutsfattandet i staden. Barn och unga aktiveras vid planeringen och genomförandet av verksamheten. Barn och unga med olika bakgrund beaktas.

Särskild uppmärksamhet ägnas åt utsatta barn och unga. Den mångprofessionella gruppen för barn och unga medverkar (i den mån det är möjligt) i genomförandet.

Det finns generationsöverskridande utsatthet i Lovisa stad (låg utbildningsnivå och relativt hög arbetslöshet kombinerad med strukturell arbetslöshet). Vi behöver skapa en konsekvent demokratiprocess med hjälp av vilken barnen får uppleva att de blir hörda och att deras åsikter har betydelse. I det första skedet under den första verksamhetsperioden inrättas ett barnparlament i staden. Som ett led i demokratiprocessen genomförs enligt idén om Barnens val ett pilotförsök med demokrati för nybörjare inom småbarnspedagogiken. Försöket anpassas till barnens ålder och genomförs på det sätt som yrkespersonerna inom småbarnspedagogiken anser vara bäst och inom de ämnesområden som de anser vara lämpliga.

Typ av mål: På barnens åsikter baserat mål.

Tema: Delaktighet.

Framsteg i målet. Utgångsnivå: Det finns elevkårsverksamhet i varje skola. Även ungdomsfullmäktige har regelbunden verksamhet och representanter för ungdomsfullmäktige har närvarorätt i kommunens olika organ, också i stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.

Utfört 4/2022: 0 %

Nio åtgärder:

- 1) Direktören för centralen för bildning och välfärd tillsätter i samarbete med Barnvänlig kommunkoordinatören en arbetsgrupp för att planera och inleda barnparlamentsverksamheten. För inrättandet behöver den arbetsgrupp som tillsätts bestå av en mångsidig representation av kommunalt anställda som inom olika sektorer arbetar med barn. Arbetsgruppen kompletteras i den

mån det är möjligt med alla intresserade representanter för tredje sektorn. Arbetsgruppen inleder sitt arbete omedelbart efter att den blivit tillsatt.

- 2) Barnvänlig kommun-koordinatörn sammankallar det första arbetsgruppsmötet. Arbetsgruppen konstituerar sig och väljer inom sig på lämpligt sätt ordförande/sammankallare och sekreterare.
- 3) För inrättandet av barnparlamentet utarbetar arbetsgruppen ett förslag om hur barnparlamentet kunde bildas och dess verksamhetssätt fastställas (bland annat ansvarig ledare, jämlik geografisk representation av ledamöterna och lika representation av ledamöterna; kön, ålder). Arbetsgruppen utarbetar också riktlinjer eller direktiv för barnens representativa strukturer i syfte att säkerställa att barnen med hjälp av delaktighetsstrukturerna har verkliga möjligheter att bli hörda och påverka inom kommunen.
- 4) Förslaget till inrättandet av barnparlamentet presenteras för koordinationsgruppen för Barnvänlig kommun för kommentarer.
- 5) Efter att det behandlats och fastställts av koordinationsgruppen presenteras beslutet om att inrätta barnparlamentet för rektorerna, nämnden för fostran och bildning och välfärdsnämnden. Beslutet om att inrätta ett barnparlamentet delges ungdomsfullmäktige, det sektorsövergripande styrnings- och sericenätverket, medlemmarna i skolornas elevkårsstyrelser, samtliga nämnder, stadsstyrelsen och stadsfullmäktige. Föredragandena för stadens organ sköter presentationen.
- 6) Staden anvisar de personalresurser (vuxna) som behövs för verksamheten såväl för ungdomsfullmäktige som för barnparlamentet. Representanterna för ungdomsfullmäktige har även framöver rätt att föra talan och närvara vid stadsfullmäktiges, stadsstyrelsens och nämndernas sammanträden och får det stöd som de behöver för detta.
- 7) Staden gör det möjligt för ungdomsfullmäktige att fördela de resurser de fått på de objekt de vill.
- 8) Ett barnparlament inrättas i staden.
- 9) Barnparlamentet sammanträder till ett konstituerande sammanträde i januari 2023 sammankallad av den ledare som arbetsgruppen föreslagit.

Ansvarsperson: direktören för centralen för bildning och välfärd och Barnvänlig kommun-koordinatörn
Åminne